

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.ms.gov.pl [Tłumaczenie zostało już opublikowane na oficjalnej stronie Ministerstwa Sprawiedliwości]. Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Ministerstwo Sprawiedliwości wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC. Niniejsze tłumaczenie nie jest dla Trybunału wiążące.

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.ms.gov.pl [Translation already published on the official website of the Polish Ministry of Justice]. Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Ministry of Justice for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC. This translation does not bind the Court.

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.ms.gov.pl [Traduction déjà publiée sur le site Internet officiel du Ministère de la Justice polonais]. L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour. La présente traduction ne lie pas la Cour.

Zestawienie – Ochrona dzieci

Czerwiec 2012 roku

Niniejsze zestawienie nie jest wiążące dla Trybunału i nie ma charakteru wyczerpującego

Ochrona dzieci

Kary cielesna

Tyrer przeciwko Wielkiej Brytanii

25 kwietnia 1978 roku

Na wyspie Man 15-letni chłopiec został poddany karze cielesnej orzeczonej przez sąd za napaść, która spowodowała uszkodzenie ciała ucznia starszej klasy w jego szkole. Chłopiec został zmuszony do opuszczenia spodni i bielizny oraz pochylecia się nad stołem. Następnie był przytrzymywany przez dwóch funkcjonariuszy policji podczas gdy trzeci funkcjonariusz uderzył go trzykrotnie różgą.

Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał taką karę za „zinstytucjonalizowaną przemoc” naruszającą Artykuł 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania i karnia) Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

A. przeciwko Wielkiej Brytanii (skarga nr 25599/94)

23 września 1998 roku

Rzekomo „trudny” 9-letni chłopiec został kilkakrotnie wychłostany ze znaczną siłą przez swojego ojczyma, co spowodowało powstanie siniaków i wywołało cierpienie. Jego ojczym został postawiony przed sądem za spowodowanie obrażeń ciała, ale uniewinniono go, ponieważ w owym czasie angielskie prawo zezwalało na korzystanie z zarzutu kontratypu „rozsądnej kary”.

Trybunał uznał, że dzieci i inne bezbronne jednostki są szczególnie uprawnione do ochrony, w postaci skutecznego środka odstraszającego, przed takimi formami złego traktowania. Trybunał stwierdził naruszenie Artykułu 3, ponieważ prawo angielskie nie chroniło chłopca w odpowiedni sposób.

W następstwie tych oraz serii innych orzeczeń i decyzji, kary cielesne zostały zakazane we wszystkich szkołach w Wielkiej Brytanii.

Internet

K.U. przeciwko Finlandii (skarga nr 2872/02)

2 grudnia 2008 roku

W marcu 1999 roku na stronie internetowej serwisu randkowego umieszczono w imieniu 12-letniego chłopca ogłoszenie zawierające link do jego strony internetowej i stwierdzenie, że chłopiec ten poszukiwał intymnej relacji z chłopcem w jego wieku lub starszym, aby ten „pokazał mu drogę”. Chłopiec dowiedział się o ogłoszeniu, dopiero kiedy otrzymał e-mail od zainteresowanego mężczyzny. Dostawca usługi odmówił podania danych osoby odpowiedzialnej twierdząc, że stanowiłoby to naruszeniem tajemnicy. Sądy fińskie uznały, że dostawca usług nie mógł być zobowiązany zgodnie z prawem do ujawnienia tego rodzaju informacji.

Trybunał uznał, że zamieszczenie ogłoszenia było czynem kryminalnym, który wystawił nieletniego na cel pedofilów. Państwo fińskie nie wypełniło swojego obowiązku wprowadzenia systemu ochrony dzieci i innych bezbronnych jednostek w takich okolicznościach, co stanowiło naruszenie Artykułu 8. (Do czasu wydania przez Trybunał orzeczenia stosowne ramy prawne wprowadzone zostały ustawą o korzystaniu ze swobody wypowiedzi w mediach).

Placówki opiekuńcze

Scozzari i Giunta przeciwko Włochom

13 lipca 2000 roku

We wrześniu 1997 roku dwóch urodzonych w latach 1987 i 1994 synów/wnuków skarżących, zostało umieszczonych nakazem sądowym w domu dziecka „Il Forteto”, którego – zgodnie ze stanem wiedzy sądu krajowego – dwóch kierowników i założycieli było wcześniej skazanych za wykorzystywanie seksualne trzech niepełnosprawnych osób znajdujących się pod ich opieką. Przed umieszczeniem w domu dziecka starszy chłopiec był ofiarą wykorzystywania seksualnego przez pracownika socjalnego – pedofila.

Trybunał stwierdził, że dwaj kierownicy odegrali „bardzo aktywną rolę” w opiece nad dwójką dzieci i że doszło do naruszenia Artykułu 8 Konwencji (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) między innymi w zakresie nieprzerwanego pobytu chłopców w „Il Forteto”.

Przemoc domowa - wykorzystywanie

Z i in. przeciwko Wielkiej Brytanii (skarga nr 29392/95)

10 maja 2001 roku

Czworo bardzo małych dzieci zostało umieszczonych w ośrodku opiekuńczym dopiero po czterech i pół roku po tym, jak zastrzeżenia co do ich rodziny zostały zgłoszone opiece społecznej. Przez ten czas dzieci były poddane długotrwałemu zaniedbaniu i wykorzystywaniu emocjonalnemu przez ich rodziców oraz doznały krzywd fizycznych i psychicznych. Znajdywano je na przykład zamknięte w pokojach, rozsmarowujące ekskrementy na ścianach oraz kradnące jedzenie ze śmietników.

Trybunał uznał, że funkcjonujący system nie ochronił dzieci i że nie zapewnił skutecznego środka odwoławczego, co stanowiło naruszenie Artykułu 3 i Artykułu 13 (prawo do efektywnego środka odwoławczego).

D.P. i J.C. przeciwko Wielkiej Brytanii (skarga nr 38719/97)

10 października 2002 roku

Siostra i brat byli wykorzystywani seksualnie przez ich ojczyma od wieku odpowiednio 8 i 10 lat. Jak twierdzili, poinformowali opiekę społeczną o wykorzystywaniu, ale władze lokalne nie zapewniły im ochrony. Dziewczynka podjęła także próbę samobójczą po tym,

jak został zgwałcona przez ojczyrna. Wystąpiło u niej zaburzenie osobowości, a chłopiec cierpiał później na epilepsję. Oboje doświadczyli długotrwałej depresji i traumy.

Trybunał stwierdził brak efektywnego środka odwoławczego oraz brak dostępu do odszkodowania, które mogłyby uzyskać dzieci w związku ich zarzutami, co było sprzeczne z Artykułem 13.

E i in. przeciwko Wielkiej Brytanii (nr 33218/96)

26 listopada 2002 roku

Trzy siostry i ich brat byli przez wiele lat wykorzystywani fizycznie (wszyscy czworo) i seksualnie (dziewczynki) przez konkubenta ich matki, nawet po tym jak został on skazany za napaść na dwie z dziewczynek, gdy powrócił by mieszkać z rodziną, naruszając warunki zwolnienia warunkowego. Mężczyzna zmuszał dzieci między innymi do uderzania się nawzajem łańcuchami i batami przy nim, a czasem razem z nim. W konsekwencji dziewczynki cierpiały na poważny zespół stresu pourazowego, a chłopiec miał problemy z osobowością.

Trybunał uznał, że opieka społeczna nie zapewniła dzieciom ochrony, co stanowiło naruszenie Artykułu 3 oraz że nie istniał skuteczny środek odwoławczy, co było sprzeczne z Artykułem 13.

Siliadin przeciwko Francji

26 lipca 2005 roku

Piętnastoletnia dziewczyna z Togo była zmuszana do pracy niewolniczej. Odebrano jej paszport i zmuszono do pracy w wymiarze 15 godz. dziennie przy pracach domowych i opiece nad dziećmi bez wynagrodzenia czy dni wolnych.

Trybunał uznał, że francuskie prawo karne nie zapewniło dziewczynie odpowiedniej i skutecznej ochrony, co stanowiło naruszenie Artykułu 4 (zakaz poddaństwa).

Kontrovà przeciwko Słowacji

31 maja 2007 roku

W dniu 2 listopada 2002 roku skarżąca złożyła skargę przeciwko swojemu mężowi za napaść i pobicie. Następnie funkcjonariusze policji, gdy wróciła na posterunek w towarzystwie męża, pomogli jej wycofać skargę. W dniu 31 grudnia 2002 roku mąż skarżącej zastrzelił ich córkę i syna, urodzonych w roku 1997 oraz 2001. Skarżąca nie otrzymała żadnego zadośćuczynienia.

Trybunał stwierdził naruszenie Artykułu 2 (prawo do życia) z uwagi na fakt, że władzom nie udało się zapewnić ochrony życia dzieci oraz naruszenie Artykułu 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) w związku z brakiem możliwości otrzymania przez ich matkę zadośćuczynienia.

E.S. i in. przeciwko Słowacji (skarga nr 8227/04)

15 września 2009 roku

W 2001 roku skarżąca odeszła od męża i oskarżyła go o znęcanie się nad nią i jej dziećmi (urodzonymi w latach 1986, 1988 i 1989) oraz seksualne wykorzystanie jednej z córek. Dwa lata później został on skazany za stosowanie przemocy oraz nadużycie seksualne. Wniosek skarżącej o objęcie męża nakazem opuszczenia ich domu został oddalony, ponieważ sąd uznał, że nie jest władny do ograniczenia mężowi dostępu do mienia (mogła ona rozwiązać umowę najmu dopiero po rozwodzie). Skarżąca i jej dzieci zostały zatem zmuszone do wyprowadzenia się od swoich przyjaciół i rodziny.

Trybunał uznał, że Słowacja nie zapewniła skarżącej i jej dzieciom natychmiastowej ochrony przed przemocą ze strony jej męża, co stanowiło naruszenie Artykułu 3 (zakaz nieludzkiego i poniżającego traktowania) oraz Artykułu 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego).

C.A.S. i C.S. przeciwko Rumunii (skarga nr 26692/05)

20 marca 2012 roku

Skarga dotyczyła zarzutu sformułowanego przez siedmioletniego chłopca, że śledztwo w sprawie wielokrotnych gwałtów jakich dokonał na nim mężczyzna, który wtargnął do mieszkania rodziny, kiedy chłopiec wracał sam ze szkoły w okresie od stycznia do kwietnia 1998 roku, zajęło władzom pięć lat. Mężczyzna został ostatecznie uniewinniony.

C.A.S zarzucił, w szczególności, że brutalne wykorzystywanie seksualne, któremu został poddany było tak poważne, że osiągnęło poziom tortur oraz że postępowanie zostało przeprowadzone tendencyjnie, a sądy krajowe obarczyły winą rodziców i do pewnego stopnia jego samego za brak wcześniejszej reakcji. Oboje skarżący sformułowali następnie zarzut, że ich życie rodzinne uległo zniszczeniu oraz że zostali zmuszeni do opuszczenia miasta, w którym mieszkali w celu odbudowy normalnego życia.

Trybunał stwierdził naruszenie Artykułu 3 (zakaz niehumanitarnego i poniżającego traktowania) oraz Artykułu 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego). W wydanym orzeczeniu Trybunał uznał wyraźnie, że Państwa były zobowiązane na mocy Artykułu 3 i 8 Konwencji do przeprowadzenia efektywnego śledztwa w sprawach karnych. Trybunał odniósł się ponadto do międzynarodowych zobowiązań¹, do których przystąpiła Rumunia celem ochrony dzieci przed wszelkimi formami przemocy, w tym pomoc i reintegracja społeczna ofiar oraz wyraził szczególny żal, że C.A.S nie otrzymał nigdy pomocy psychologicznej oraz że w trakcie postępowania w sprawie gwałtu i na późniejszym etapie nie towarzyszył mu wykwalifikowany psycholog.

E.S. przeciwko Szwecji (skarga nr 5786/08)

21 czerwca 2012 roku

Sprawa dotyczyła zarzutu, że szwedzki system prawny, który nie zakazuje filmowania bez zgody nagrywanej osoby, nie zapewnił skarżącej ochrony przed naruszeniem jej integralności osobistej przez ojczyzna, który próbował potajemnie filmować ją nago kiedy miała 14 lat.

Trybunał stwierdził, przynajmniej w teorii, że ojczym skarżącej mógł zostać skazany na mocy kodeksu karnego za molestowanie dziecka lub usiłowanie utrwalenia pornografii dziecięcej. Ponadto Szwecja przyjęła projekt uznający pewne aspekty potajemnego filmowania za niezgodne z prawem. System szwedzki zatem nie wykazywał braków dotyczących niezgodności z wymogami Konwencji.

¹ W 1990 roku Rumunia ratyfikowała Konwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka oraz w 2001 roku Konwencję Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych.